

Nemčija je kapitulirala.

NEMČIJA SE JE VRGLA NA MILOST IN NEMILOST ZA-
VEZNIKOM TER SPREJELA VSE ZAHTEVE BIVŠIH
SOVRAŽNIKOV GLEDE RAZOROŽEVANJA.

Berlin. — Grenko je zdravi-
lo, katero je pogoltnila Nem-
čija, a sila kola lomi — stiska-
li so nekateri pesti in mislili na
"Der Tag" ter sprejeli vse do
zadnje zahteve, katere so pred-
ložili zavezniki glede razoro-
ževanja.

V prvi točki zahteve je na-
vedeno, da mora odstopiti od
vrhovnega poveljstva državne
brambe general pl. Seeckt in
njegovu službu preide v roke
ministra za deželno brambo,
kateri je v temu slučaju Gess-
le. Korni poveljniki brambe
bodo sedaj odgovorni za svoje
delo ministrstvu.

Četrta točka je pa za Nem-
ce tudi trdi oreh, kajti v tej
točki zahtevajo zavezniki, da
se mora uničiti topove, kateri
so še ostali na trdnjavi Koenigsberg
in nemška vlada mora
podvzeti potrebne korake,
da se zabrani vojaško trenir-
anje nemškega naraščaja. Mar-
sikateri starejših Nemcev ko
bo čital o tej točki, bo stiskal
pesti in se spominjal na nem-
ške žrtve v vojni, katere grenki
sad sedaj požira izzivalca
— Nemčija.

Kanceler Lutherjev kabinet
je bil takorekoč pritisnjen k
zidu in mu ni drugega preosta-
lo kakor sprejeti zahteve. S
tem pa ni rečeno, da je že za-
dnja beseda izgovorjena v temu
vprašanju. Rezultat tega se bo
še pokazal.

Ratifikacija ne bo mogoča
pred 1. decembrom. Pogodba
mora biti, kakor določa člen
45. v ustavi podpisana od kan-
clerja in vnanjega ministra,
katera mora v to pooblastiti
predsednik. Ko bodo pogodba
podpisana, potem se bo šele
začel boj za ratificiranje iste.

Republikanske organizacije
vidijo v zahtevi, da se mora
gen. Seecka odstraniti od vr-
hovnega poveljstva državne
brambe, največjo nevarnost za
obstoje republiko. Do sedaj je
imel Seeckt absolutno kontro-
lo nad državno brambo. Sedaj
bodo nastale komplikacije, ker
bo težko nadzorovati korna po-
veljstva, zlasti one v Bavariji
in vzhodni Prusiji, kjer je gi-
banje monarhistov najhušje.

Pariz. — Ko je dobil v roke
franc. vnanji minister Briand
odgovor Nemčije, v katerem
slednja zagotavlja zaveznike,
da se bo ravnala po njih zahtev-
vah glede razoroževanja, je
kazal veliko zadovoljstvo, ta-
ko tudi ostali vladni in politič-
ni krogi.

37 RANJENIH, DVA SMRT- NO, KO JE TRUK ZA- VIL V VODO.

Cincinnati, O. — 37 dijakinj
Harrison višje šole se je naha-
jalo na truku, ki pa je zdrknil
v bližini Westwood, O., preko
nasipa v vodo. Vse dijakinje
so zadobile poškodbe, dve
smrtne, ki so kmalo na to umr-
le v General bolnišnici.

14 RANJENIH V GARY PRI KOLIZIJI DVEH KAR.

Gary, Ind. — Od tukaj po-
ročajo, da sta trčili skupaj dve
poulični kari, pri čemer je bi-
lo 14 delavcev, ki so bili na po-
tu na delo, poškodovanih. Tri-
je so zadobile težke, ostali le
lahke poškodbe. Nesreča se je
dogodila pred poslopjem Ame-

VELIKA NAPETOST V ITALIJI.

V Italiji vlada veliko razburje-
nje med narodom radi stro-
ge cenzure, katero je odre-
dila Mussolinijeva vlada.

London. — Svaka sila do
vremena — ta izrek je star in
gorje tistim, ki ga ne vpošte-
vajo. V Italiji je mera polna,
ljudstvo se s strahom vprašuje,
kaj bo in kam plovemo. Mus-
solinijeva vlada je dala vsem
listom tako težke nagobčnike,
da vse kar se lahko reče kot
vest iz Italije, pride le skozi
stroge roke cenzure.

Da je prišlo do te strogosti,
tako pravi poročilo, je vzroka
iskati največ v dejstvu, da so
nekateri fašistovski listi napri-
tili vse mahinacije proti Mus-
soliniju — sosodnim državam.
Oni trdijo, da so sosodne drža-
ve poslale svoje agente, ki so
podpihovali na zaroto, da bi se
usmrtilo Mussolinija. Seveda,
da tukaj mislijo največ na Ju-
goslavijo, katera jim je naj-
bolj trn v peti. Celemu svetu
so znane zahrbtnosti in neod-
kritosrčnosti Italijanov.

Italijanski listi ne smejo po-
ročati o brutalnem napadu fa-
šistov v Trstu, ki so razdeljali
poslopje, v katerem se tiska
Edinost, katero početje je iz-
zvalo v Jugoslaviji veliko ogor-
čenje. Ne sme tudi svet zvedeti
o drugih grozodejstvih, ki jih
počenjajo črnosrajčniki. Zato
so vzeli fašisti vse liste pod
svojo kontrolo, v katerih bodo
slikali zunanjemu svetu Itali-
jo — po svoje, a gotovo bodo
našli inozemski poročevalci za
svoja poročila pota, ki se ne
bodo križala s strogo cenzuro
in bodo prišla med svet v vsej
svoji nagoti. V Parma so fašisti
razdeljali poslopje urada bivše-
ga člana kabineta sig. Mitchell-
na. Tudi to je le vest, ki je za-
deva Italije same in jo italijan-
ski listi niso smeli objaviti. —
Svaka sila do vremena.

TUDI POLJSKA BI RADA DOLARSKO POSOJILO.

Rim. — Italijanski finančni
krogi so dognali, da išče Poljska
ameriškega posojila, ko so se
pogajanja za posojilo z ita-
lijansko banko — Banca Com-
merciale — izjalovila. Govori-
se, da bi rada \$100,000,000 po-
sojila, a najbrže bo ta vsota
malo pretirana. Kot garancijo
za posojilo je zahtevala ita-
lijanska banka državni davek
na tobak in špirit. Banca Com-
merciale zahteva, da bi pre-
vezla direktno upravo nad to-
bačnim monopolom in razobe-
sila italijanske zavzame na vseh
poslopih, kjer bi bili tozadev-
ni uradi. Ta zahteva je popol-
noma nova v zgodovini, Ame-
rikanci gotovo ne bodo zahtev-
vali take garancije.

Ameriško finančno podjetje
v Evropi se vedno bolj razteza.
Poročilo pravi, da je J. P. Mor-
gan kompanija kupila v Mila-
no poslopje za \$2,000,000,
kjer bo odprla svojo podružni-
co vzajemno z Goldschmidt
banko.

American Sheet & Tin Plate pod-
jetja.

Med obravnavo londonskih komunistov, kateri so bili obdolženi komunistične propa-
gande se je zbrala velika množica tovarišev z rdečo zastavo in drugimi radikalnimi znaki
pred poslopjem, kjer se je vršila obravnava. Slika nam kaže neoboroženo policijo, katera
razganja demonstrante.

FENG VLADAR V PEKINGU

Takozvani zagonetni mož Ki-
tajske, general Feng, je pri-
šel do vlade v Peking. —
Vojni minister Wu Kwang
njegov ujetnik.

London. — Semkaj je prišlo
poročilo, da je general Feng
Yuhsiang dobil Peking popol-
noma pod svojo oblast. Gen.
Tuan Chi-jui, ki je do sedaj go-
spodaril tamkaj, in vojni mi-
nister Wu Kwanghsin sta ta-
korekoč sedaj Fengova ujetni-
ka.

Drugo poročilo pravi, da se
gen. Sun Chuah-fang, guverner
v Chekiang, pripravlja na na-
pad na Mandžurijo. 20,000 vo-
jakov se je vkrcalo v Šanghaji
in Haichow, ki se imajo iz-
krcati v Yingkow, kamor so
odpluli tudi topovni čolni, ki
imajo nalogo ščititi izkrcanje.

Poročilo pravi, da vsa zna-
menja kažejo, da zopetna dr-
žavljanjska vojna, katera je že
par mesecev na tihem tlela, bo
v najkrajšem času izbruhnila
z vso svojo silo.

VESTI IZ CHICAGO, ILL.

Policija našla 10 ukradenih
avtov in 100 galon vina! —
Trinajstletni deček umrl za
opeklinami. — Druge zani-
mive vesti.

Chicago, Ill. — Policija je
aretirala devet moških in zase-
gla 10 ukradenih avtov in 100
galonov prepovedane pijače v
State Auto Exchange garaži,
na 1705 So. State cesti. Oblasti
so mnenja, da so s tem zadeli
v pravo gnezdo avto tatov, ki
pa imajo na vesti gotovo tudi
več drugih zločinov.

Med aretiranimi je eden z
imenom W. Mazano, Italijan,
star šele 22 let, ki je priznal,
da je ukradel tri avtoje.

— Trije banditi so vlomili v
poslopje American Insulated
Wire & Cable kompanije, na
954 W. 21. cesti, kjer se jim je
pa nočni čuvaj Frank Braun
zoperstavil in ustrelil enega od
roparjev, a svoje junaštvo bo
najbrže tudi on moral plačati
s smrtjo, kajti eden od bandi-
tov mu je pognal kroglo v pr-
sa, da je obtičala tik pod sr-
cem. Zdravniki nimajo upanja,
da bi okrevjal. Braun je bil star
57 let in je bil v tej službi že
deset let.

LONDONSKI RDEČARJI P RED SODIŠČEM.

Med obravnavo londonskih komunistov, kateri so bili obdolženi komunistične propa-
gande se je zbrala velika množica tovarišev z rdečo zastavo in drugimi radikalnimi znaki
pred poslopjem, kjer se je vršila obravnava. Slika nam kaže neoboroženo policijo, katera
razganja demonstrante.

KRIŽEM SVETA.

— Pilsen, Čehoslovakija. —
Dve pivovarni, ki sta bili daleč
na okrog na glasu kot najbolj-
ši, sta radi slabe kupčije s piv-
om, odkar se je podražilo,
prenehale z obratovanjem. V
zadnjih dveh tednih je bilo 20
pivovaren primoranih iz istega
vzroka vstaviti obratovanje.

— Chicago, Ill. — V Oak
Forest hiralnici so se pojavile
med pacienti kože. Takoj je
bilo pozvanih na pomoč 14
zdravnikov, ki so 4000 tam se
nahajajočim stavili kože. One,
ki so boleli za to boleznijo, so
takoj premestili v posebni pro-
stor.

— Sofija, Bolgarija. — Bol-
garska vlada je poslala na me-
jo posebno komisijo, katera je
ocenila škodo povzročeno po
Grkih, ko so prekorajčili mejo
in bombardirali mesto Petrič.
Komisija je cenila škodo na
\$310,000.

— Rim. — Italija je poslala
v Sredozemsko morje eno naj-
večjo bojno ladjo in štiri rušil-
ce, da varujejo interese in ži-
vljenje svojih podanikov v oko-
lici Damaska, kjer imajo Ita-
lijani svojo kolonijo.

— Managua, Nicaragua. —
Ker se je bal, da ga bodo pri-
silili, da mora odstopiti kot
podpredsednik, je dr. Juan
Rautsta Sacasa odšel iz mesta.
Njegovo sedanje bivališče je v
La Union, Salvador.

— William Walter, star 13
let, 2653 Logan Boulevard, je
v Alexian Brothers bolnišnici
umrl za opeklinami, katere je
dobil, ko si je doma v kleti de-
lal za igračo aeroplan, pri čem-
er je potreboval nafto. Na-
stala pa je eksplozija v škat-
li nafti in dečkova obleka se
je vnela; težko opečenega so
prepeljali v bolnišnico, kjer je
kmalo na to umrl.

— Milostna kazen za bandi-
te družbe Genna, ki imajo na
vesti veliko zločinov, ni povolji
državnemu pravdniku Crowe-u
— Albert Anselmi in John Scali-
se sta dobila vsak po 14 let
ječe, ker sta usmrtila policista,
namesto da bi jim dali vr o-
krog vratu, kakor je to zahte-
vo Crowe. Ker se pa imata ob-
sojenca zagovarjati še za umor
drugega policista, bo mogoče
le prišla zahteva Crowe-a do-
veljave. Zasluslanje za drugi u-
mor se bo začelo v pondeljek.

ŽELEZNIŠKA NESREČA.

V gosti megli je trčil ekspre-
ni vlak v drugega. — Par voz
je skočilo s tira. — Velika
panika je nastala med pot-
niki. — Zdravniki in strež-
nice so bili takoj na mestu.

New York, N. Y. — Pennsylv-
vania ekspres št. 6, vozeč iz
St. Louis, Mo., proti New Yor-
ku, je zadel v gosti megli v bli-
žini Plainsboro, N. J., v vlak
št. 166, vozeč proti Washing-
tonu.

Neki železniški detektiv, ki
se je vračal od mesta nesreče,
je dejal, da je bil sunek tako
silovit, da je število mrtvih bli-
zu 20, veliko jih je pa ranje-
nih.

Zdravniki so takoj hiteli na
lice mesta, kjer so imeli polne
roke dela. Nekaj pretresljivega
je bilo poslušati jok in stok ra-
njanih. Dve Pullman kari sta
skočili s tira, ko so bili potni-
ki v posteljah.

Reševalno moštvo je imelo
silno težko delo odstranjevati
zapreke in iskati trupa in ra-
njence. Na nekaterih mestih
so morali z acetilenskimi sve-
tilkami prežgati jekleno ogrod-
je, da so prišli do ponesrečen-
cev.

BOLNIK SMRTNO RANIL ZDRAVNIKA.

San Francisco, Cal. — Dr.
Edward F. Stadtherr, na glu-
su kot najboljši zdravnik v oko-
lici, je zdravil delavca John
Walsha, v Stanford University
bolnici. Iz neznanega vzroka
je pa Walsh oddal na zdravni-
ka štiri strele in ga smrtno ra-
nil.

— Havana, Cuba. — Poslan-
ska zbornica je odobrila pred-
logo, v kateri se zahteva, da se
mora v vseh podjetjih zaposli-
ti 75 odstotkov delavcev doma-
činov.

— Moskva, Rusija. — Prvi
parnik pod zastavo sovjetske
republike v Rusiji je sedaj na
potu iz Leningrada proti New
Yorku. Dasi je že več parnikov
iz Amerike pristalo v sovjets-
kih pristaniščih, je to prvi ru-
ski parnik po osmih letih, da
bo pristal v ameriškem prista-
nišču.

SIRITE "AMER. SLOVENCA."

Iz neodrešene domovine.

KAKO ITALIJANI SKRBIJO ZA SVOJE. — V KRKU SE JE
OTVORILA KR. ITALIJANSKA OSNOVNA ŠOLA. —
DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Italijanska osnovna šola v Krku.

Začetkom m. meseca se je
v Krku otvorila kr. italijanska
osnovna šola. Vpisalo se je do
70 učencev in učenk. Vsi uč-
telji so došli iz Italije. Pouk se
vrši po italijanskem učnem na-
črtu. Tako je znala Italija po-
skrbeti za peščico Italijanov v
Krku. V Juljski Krajini je pa
600.000 Slovencev in Hrvatov
brez ene same narodne šole.

Professor Geny — umorjen.

V Rimu se je pri belem dne-
vu ob desetih dopoldne v ulici
Via S. Basilio zgodil strašen
zločin, ki še ni popolnoma po-
jasnjen. Vojak Marchi je z ba-
jonetom prebodel duhovnika,
ki je zamišljen šel po ulici. Du-
hovnik se je zgrudil v krvi,
prišla sta dva karabiniera, ki
sta vojaka aretirala, umirajo-
čega duhovnika pa odpeljala v
bolnišnico, kjer je v nekoliko
minutah izdihnil. Pri duhovni-
ku so našli vizitko, iz katere je
bilo razvidno, da je to Pavel
Geny, profesor Gregorijanske
univerze v Rimu, znan kot eden
najodličnejših filozofov. Mori-
vec, vojak Marchi, kaže znake
blaznosti, vendar stvar še ni
zadosti preiskana. Pogreb slo-
večnega učenjaka je bil v sredo
dne 14. oktobra ob veliki ude-
ležbi rimskega občinstva.

Zločinska poštna pošiljatev.

V soboto dne 10. oktobra je
prejelo postajenačelstvo v Go-
rici poštno pošiljatev z označ-
bo: Mesečna revija za kmetij-
stvo. Ko so hoteli ovitek od-
preti, se je razlegel silen pok
in postajenačelnik Del Grande
in njegov namestnik Michelig
sta se zgrudila težko ranjena.
V ovitku je bil peklenški stroj.
Policija storilec še ni izsledila.

Jugoslovanski romarji na Sveti Gori.

V nedeljo dne 11. oktobra
je priromalo na Sv. Goro pri
Gorici do 400 Slovencev iz Ju-
goslavije, in sicer z Gorenj-
ske.

60letnica zaslužnega duhov- nika.

Te dni je praznoval 60letni-
co svojega rojstva župnik Ig-
nacij Leban v Batujah, ki je
po svoji odločnosti za resnico
in pravico, po svojem neumom-
nem javnem delu, po svoji do-
broti in radodarnosti znan da-
leč preko mej svoje župnije.

Smrtna kosa.

V Orehovljah je umrl sploš-
no spoštovani posestnik Aloj-
zij Silič, star 35 let. — V Vr-
tojbi je umrla vgladna gospodi-
nja in mati, 68letna Magdale-
na Frletič roj. Jug. — V Knež-
kih grapah (ob Bači) je pri
spravljanju lesa smrtno pone-
srežil 29letni Anton Hvala iz
Zarakovca.

Samomor prepupčevalca.

V Dobravljah pri Ajdovščini
si je prerazal vrat na Vipav-
skem dobro znani prepupčeval-
lec Lojze Marcov. Izvršil je
čin najbrže v duševni zmeden-
osti. Zdravnik mu je rano sicer
obvezal, a mož je pozneje iz-
ginil in so ga našli naslednje
jutro mrtvega v neki luži.

Tržaska policija je odkrila

te dni zopet novo trgovko s ko-
kainom. Bila je to neka ženska
iz ulice Gior. Boccaccio, ki je
bila že ponovno kaznovana ra-
di trgovanja z imenovanim
strupom. Prodajala pa je po-
leg kokaina tudi morfij, opij
in druga podobna mamilna
sredstva. Radi zvez s trgovko
so prišli razen nje pod ključ
še štirje: 29letni urar Anton
Petrič, 28letni mešetar Rugge-
ro Paolich, 30letni mehanik Iv.
Sbona ter 29letni šofer Josip
Šimic. Pri Petriču so našli po-
licijski organi 4000 lir, katere
je izkupil za 1 kg prodanega
kokaina.

Smrtna kosa.

V Ilirski Bistrici je umrl po-
sestnik in gostilničar Jakob
Gržina. — V Dobrovi je premi-
nul Rajmund Devetak.

Zalostna posledica eksplozije motorja v Bukovici na Go- riškem.

Nedavno je v Gorici umrl
44letni Anton Gabrijelčič iz
Bukovice pri Volčji dragi. Ga-
brijelčič je bil pri eksploziji
motorja v bukovski opekarni
težko ranjen in je sedaj pod-
lepel zadoblimnim poškodbam.

Gola Istra.

Ako pojde tako naprej, ka-
kor zadnje čase, bo Istra kma-
lu gola. Kmetje neprestano
sekajo in prodajajo gozdove;
ne vpoštevajoč, kako škodo
prizadevajo s tem svojem go-
spodarstvu. Oblast bi morala
poseči vmes, da prepreči na-
daljne sekanje gozdov, ali Ita-
lijan počne v Istri, kar hoče,
in oblast ne pozna do ubogega
istrskega seljaka nikake obzir-
nosti.

O letošnji trgatvi na Goriškem poročajo, da je slabša kakor navadno. Cene novemu vinu se ne more še določiti, zlasti ker bo vino letos vsebovalo manj sladkorja. Vino se prodaja po 200 do 250 lir. Kraški teran od 300 do 400 lir za hekto. Stare zaloge vina so izčrpane.

SIRITE "AMER. SLOVENCA."

Denarne pošiljatev.

V JUGOSLAVIJO, ITALIJO,
AVSTRIJO, itd.
Naša banka ima svoje lastne zveze
s pošto in zanesljivimi bankami v
starem kraju in naše pošiljatev so do-
stavljene prejemniku na dom ali na
zadnjo pošto točno in brez vsakega
odbitka.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in
lirah so bile večraj sledeče:
Skupno s poštnino:
500 — Din. ————— \$ 9.55
1,000 — Din. ————— \$ 18.75
2,500 — Din. ————— \$ 46.75
5,000 — Din. ————— \$ 93.00
10,000 — Din. ————— \$185.00
100 — Lir ————— \$ 4.70
200 — Lir ————— \$ 9.05
500 — Lir ————— \$ 21.75
1,000 — Lir ————— \$ 42.25
Pri pošiljatelj nad 10,000 Din. ali
nad 2000 lir poseben popust.
Ker se cena denarja šestkrat me-
nja, dostikrat docela nepričakovano,
je absolutno nemogoče določiti cene
vnaprej. Zato se pošiljatev nakazuje
po cenah onega dne, ko mi sprejme-
mo denar.

DOLARJE POŠILJAMO MI TUDI
V JUGOSLAVIJO IN SICER
PO POŠTI KAKOR TU-
DI BRZOJAVNO.
Vse pošiljatev naslovite na SLO-
VENSKO BANKO
ZAKRAJŠEK & ČEŠAREK
455 W. 42nd St., New York, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.

Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Telefon: Canal 0098.

The first and the oldest Slovenian newspaper in America. Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday, and the day after holidays.

Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. 'Phone: Canal 0098.

Naročnina:		Subscription:	
Za celo leto	\$5.00	For one year	\$5.00
Za pol leta	2.50	For half a year	2.50
Za Chicago, Kanado in Evropo	6.00	Chicago, Canada and Europe:	6.00
Za celo leto	3.00	For one year	3.00
Za pol leta	1.50	For half a year	1.50

POZOR: Številka poleg Vašega naslova na listu znači, do kedar imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagata listu.

DOPIŠI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnje številke v tednu je čas do četrtega dopoldne.—Na dopise brez podpisa se ne ozira.

Entered as second class matter August 10th, 1925, at the Post Office at Chicago, Ill., under act of March 3, 1879.

Nadaljna priznanja nastopu Rev. Černeta

Včeraj smo objavili mali odlomek pisma, ki smo ga prejeli od nekega našega naročnika. Danes pa prinašamo nadaljna priznanja odločnemu nastopu častnega predsednika našega tiskovnega podjetja Rev. James Černe. Te pisma se glase:

„Chicago, Ill. — Kot bivša članica SNPJ. se najlepše zahvalim Rev. Černetu za krasne članke, ki so bili pisani v „Amerikanskem Slovincu.“

Da se katoličanom pri SNPJ. godi krivica, to je resnično. Jaz sem bila članica SNPJ. 12 let. Ko sem dobivala Prosveto, to je glasilo omenjene Jednote, sem bila vedno užaljena, ker se vedno norčujejo iz katoličanov. Poslala sem par protestov na uredništvo, kar pa ni bilo nikdar objavljeno v Prosveti. Potem se mi je že prenumno videlo, da bi se iz katoličanov samo norca brili, sem izstopila iz jednote in še več drugih, ko so že po 15 let plačevali društva. Imena na razpolago. Torej so nas takoreč s protiversko nestrpnostjo in pisavo izpodirili iz Jednote, kjer smo leta in leta plačevali visoke asesmente. Kje je Vaša pravičnost, ker se tako radi bahate, da ste za dobrobit članstva. Vidite sedaj na stara leta moramo pa iskati pomoči pri katoliških družstvih, da ne bomo ostali brez pomoči. Ako pa Vam kedro pove resnico v obraz pa strašno kričite, da napada Jednoto.

Torej, samo Vi! imate pravico napadati in sramotiti lastne člane, ker niso vašega mišljenja. Člani pa samo plačuj in tiho bodi! Torej, kje je tista svoboda, ki jo občudujete?

Predvsem pa apeliram na člane, kar Vas je katoliškega mišljenja ne pustite se norčevati. Zahtevajte svoje pravice, saj Vas je večina. Kje je Vaš pogum? Slovanski narod je katoliški narod.

Ali naj res par odpadnikov celo organizacijo za seboj potegne? Ali boste še ponižno potrpeali, če Vas bijejo v obraz? Ali jim boste še nosili težko prisluženo dolarčko brez pomisleka? Ali ne veste, da jim z Vašim dolarjem kupujete orožje, ki ga rabijo proti Vam v obliki brezverskega časopisja? Premislite kam bo še vse prešlo, če bo šlo tako naprej? Nikar naj nobeden ne reče saj meni je vseglah, koga delajo, jaz samo asesment plačam. Premislite pravim, da se ne boste kesali, ko bo prepozno.

Gertrude Polajnar.

DRUGO PRIZNANJE:

„Shakopee, Minn. — Vaš „S. N. P. J.“ v „A. S.“ 4. novembra je prav izvrsten! Poštena istinita fakta. — Bog Vas živi in Vam dodeli še mnogo let blagonosno delovati v prid verne Slovenije v Ameriki!“

Rev. M. Šavs.”

Tako torej narod sam daje priznanje Rev. Černetu ki je te dni naučeno posegel v naravnost diktatorske razmere, ki vladajo v tem slučaju v SNPJ.

Veseli nas, da se je začelo Slovenstvo v Ameriki probujati in spoznavati, kdo mu v resnici želi dobro in kdo ga le farba in vleče za nos.

Da je prišlo do tega, gre brezdvomno zasluga katoliškemu tisku med nami. Tudi to Slovenci v Ameriki spoznavajo in se

čezdalje bolj oklepajo katoliškega časopisja.

Kar smo mi že toliko povdarjali, to povdarjamo zopet pri tej priliki: Katoliški Slovenci ne prezirite najvažnejšega faktorja med seboj, to je katoliški tisk. Temu ste dolžni, da ga podpirate in širite, da ga bo naročal, čital in ljubil zadnji Slovinc (ka) v tej naši novi domovini. Pomislite, kaj bi bili Vi danes brez katoliškega časopisja? Kje bi se branili naši katoliški Slovenci, ki so dnevno napadani od leve in desne? Le ne mislite, da vas bodo brezverci pustili pri miru. Kdor to misli, ta se moti! Danes bijejo po tem duhovniku, jutri, bodo po drugem. Danes napadajo tega lajka, jutri bodo drugega. In kje najdete v takem slučaju obrambo, če ne v dobrem katoliškem časopisu?

Brezverci in njih fanatični nestrpniki ne sovražijo nas posameznikov, oni sovražijo našo vero, ta jim je trn v peti. Vera je pa nas vseh enako, zato smo tudi vsi enako dolžni pomagati, kadar se gre za obrambo naše vere. Drugače smo navadni zajci, smo nič! Zato čast možem in ženam, ki se ne strašijo za prepričanje svojega srca priti na plan! Tako dela pravi mož, tako dela prava žena.

Naprej bratje in sestre za našo staro pravdo in za blagor naše očetnjave (v tem oziru sv. vere) naj katoliški tisk govori!

Springfield, Ill.

Slovensko - katoliški shod. V nedeljo dne 29. t. m. bo veliki dan za nas springfieldske Slovence, dan morda največji, najpomembnejši v zgodovini naše naselbine.

Vneli se bomo za dve poglaviti ideji našega narodnega programa, za vero naših pravedov in ljubezen do materinega jezika. Slišali bomo izvrstne govornike, može mnogih izkušenj, visokih idealov, trdnih načel, jeklenega značaja v verskem, kakor narodnem oziru. Prišli bodo od daleč, da nas obiščejo, spoznajo, nam pomagajo z dobrimi nasveti, nas bodrilo za bodoče delo v blagor naših slovenskih delavcev trpinov.

Springfieldski Slovenci smo kakor veliki otok sredi oceana, osamljeni, daleč od rodnih bratov, dobrih sosedov. Se nikoli se nismo sešli k prijateljskemu sestanku. Sosedje nas ne poznajo, mi ne njih. Čeprav smo najbližja zlahta, sorodniki, rojaki, se še nikoli nismo eden drugega prijateljsko vabili, da bi se sešli, podali si roke, izlili svoja srca ter se navdušili eden za drugega, pripravljani pomagati eden vsem, vsi jednemu. Slovenska beseda, slovenska pesem nas hoj zedinila v eno rodno starišev, bratov in sestere.

Društvo sv. Barbare št. 74 pod predsedništvom brata Fr. Bučar, je minolo nedeljo enoglasno sklenilo skupno se vdeležiti shoda. Isto velja tudi o društvu Sv. Jožefa št. 189 ter o Sv. Rozaliji št. 140. To so sklepi domačih društev.

Pismeno smo povabili seveda tudi springfieldsko društvo narodne podpore jednote ter njihov moški zbor. Trdno smo

prepričani, da kot naši bratje Slovenci se bodo enoglasno odzvali našemu vabilu ter vsi prišli na naš shod, ki bo neizrečnega pomena za našo naselbino.

Nas Slovencev je par tisoč v Springfieldu. Ako se nas le polovica zaveda naših dolžnosti napram našemu narodu, nas bodo Amerikanci že pričeli vpoštovati v javnem življenju, osobito pri volitvah. Kaj smo neki sedaj? Nas li kdo pozna? Terci nas imenujejo „Honks“, Nemci nas sovražijo še iz Evrope, Amerikanci nas zamenjajo z Litvinci.

Društva in posamezni Slovenci v Springfieldu in okolici ter v državi Illinois in sosednih državah, pridite vsi na naš slovenski shod. Vcepite nam nov krepki življenj v naša srca. Vzdržite nas iz spanja, vzbudite nas k delu ob zlati zarji novega dneva. Naš klic naj vam bo zvezda voditeljica v lep Springfield, glavno mesto mogočne, od Boga tako bogato obdarjene države Illinois. Pridite si ogledati nagrobni spomenik našega nesmrtnega velikana Lincoln, njegov dom, njegov grob. Pridite, da položimo venec slovenskih cvetic na grob možu, ki je bil pravičen vsakomur, možu, katerega vzvišen zgled je posebno nam Slovincem toli potreben.

Slovenci, le vsi na slovenski shod, ki se bo vršil v dvorani „Slovenija“ v nedeljo, dne 29. t. m.

Naš springfieldski gospod škof bodo otvorili shod s slovensko pontifikalno sv. mašo v naši slovenski cerkvi sv. Barbare ob pol enajstih.

Po maši bodo naše slovenske žene in dekleta priredile veliki banket v čast našim milijon go-

stom, našemu g. škofu, duhovščini in domačinom. Po banketu se prične zborovanje. Pri zborovanju bodo nastopili slavni govorniki, kakor naš glavni predsednik, brat Anton Grdina, glavni tajnik, brat Josip Zalar, glavni urednik Amerik. Slovencev, brat John Jerich, in še drugi.

Naši gostoljubni Slovenci v Springfieldu vas vabijo brezplačno v svoja stanovanja. Le pridite. Vsi se Vas že veselimo in Vas težko pričakujemo.

Halloween Maškarada. Nekoliko smo zapozneli z našim poročilom o naši Helloween maškaradi v četrtek zvečer, dne 29. oktobra. Maškarado je priredilo naše dramatično društvo. Take gnječe še nismo imeli v naši novi dvorani „Slovenija“. Zastopane so bile vse narodnosti. Imeli smo Slovence, naše brate Slovake, Poljake, Litvince, Hrvate, Nemce, Irce, Ogre in Bog zna kogar še. Kostumi so bili originalni in po večini zelo fini. Sodniki so imeli težavno nalogo razsoditi, kateri kostum je bil najlepši in kateri najbolj komičen. Lepo je bilo videti osobito slovaška dekleta v narodnih nošah. Nagrade so bile prisojene dvema slovaškima dekletoma, gospicama Matig. Med slovenskimi dekletki pa je dobila nagrado Miss Mary Zupančič.

Tudi šolarji naše šole so imeli svojo Halloween party v naši dvorani. Vse je bilo veselo.

Poročevalec.

Cleveland, O.

V nedeljo se je vršila v Slovenskem Narodnem Domu v Clevelandu velika slavnost. Slavnost so priredila obiška društva KSK. Jednote.

Polna dvorana je bila občinstva, katero je manifestiralo za večjo katoliško misel med ameriškimi Slovenci. Ne samo iz Clevelanda, nego tudi iz drugih slovenskih naselbin so prihletli rojaki na slavnost, in s tem pokazali, da se zavedajo preporeda med ameriškimi Slovenci.

Otvoritveni nagovor je govoril g. Ivan Zupan, urednik Glasila KSK. Jednote, kateri je povdaril, da mi ne smemo poznati in ne poznamo nobenega strankarstva, zakaj vsi smo Slovenci ter bratje po veri in narodnosti. Stoloravnatelj je bil Mr. John Zulich, nadzornik KSK. Jednote iz Clevelanda. Nadalje so govorili Mr. Joseph Zalar, gl. tajnik, kateri je pozdravil gl. predsednika KSKJ. ter mu čestital k njegovemu navdušenemu delovanju za Jednoto in mu v znak priznanja v imenu gl. odbora ter vsega članstva izročil belo klado v dar. Nadalje je gl. tajnik tudi čestital duhovnemu vodju Jednote, Rev. J. J. Omanu k njegovemu delovanju za Jednoto ter mu pripel na prsa zlato kolajno.

Govorili so tudi Mr. John L. Mihelich, mestni odbornik, Mr. Louis Žužek, slovenski odvetnik, Mr. Martin Težak iz Jolietta, kateri je prinesel zlato klado seboj, kot predsednik največjega društva pri Jednoti.

Nadalje so govorili mil. g. škof Schrems, katerim so vdeleženci burno ploskali.

Govoril je tudi Dr. Joseph Grahek in popredsednik društva Sv. Mihaela iz Pittsburgha. — Pozdravila je vse navzoče tudi Mrs. Mary Prislund, podpredsednica Jednote, iz Sheboygana, Wis., kateri so male deklice v imenu ženskih društev podarile polne košarice najlepših rož.

Nadalje sta gl. tajnik in gl. predsednik Jednote izročila dvem društvom krasne bandere kot nagrado za njih agilnost pri pridobivanju novih članov v zadnji kampanji. — Predstavljena je bila tudi največja družina, pripadajoča k Jednoti, v številu 15 oseb, velika Štangarjeva družina iz Barbortona, ki šteje 7 sinov in 6 hčera, kar je gotovo največja slovenska družina v Ameriki.

Med programom so pevska društva zapela več pesmi. — „Lira“ je pela „Slovan na dan“. Več pesmi so zapela tudi društva „Soča“ iz Collinwooda, in „Slovenija“ iz Newburga. — Skupina mladih deklic iz Newburga je zapela ameriško himno v slovenskem jeziku. Nastopili so tudi posamezniki in deklamirali več pesmi: Mr. Frank Šabec, dramatični tenorist, iz Indianapola, Ind., je pel Ave Maria in Adria, katelega je spremljal na glasovirju dr. W. J. Laushe. — Mrs. Josie Laushe in Mary Udovych sta peli „Ob slovesu“ in „The Star Spangled Banner“. Mr. Frank Švigelj in Miss Anna Švigelj sta pela dvospjev „Pri oknu“ in „Nočni pozdrav“, katelega je pel Mr. F. Švigelj. — Par pesmi sta zapeli tudi Mrs. Frances Tomažin in Mrs. Pauline Ambrožič iz Loraina, katelega je spremljala na glasovirju Miss Mathilda Janežič. — Nastopil je bil tudi slovenski duet treh deklet pod vodstvom Mr. Simčiča iz Newburga.

H koncu so priljubljeni č. g. župnik Father Oman še spregovorili par besed, samo tistega niso povedali, kako da so se v ljubljani likali. Vsi so jim navdušeno ploskali. Newburčanje so pa tudi tiho med seboj šepetali, rekoč: kako so fejsť naš fant Oman.

Zaključni govor je imel Mr. Anton Grdina, gl. predsednik KSK. Jednote, kateri je najprvo povedal par smešnih in se je zahvalil vsem za tako veliko vdeležbo, na kar je pričel govor, katerega si je zapisal v svoj program, da „Katoliška misel in katoliška Jednota morata iti naprej in vedno na-

navzoči burno ploskali. Zvečer se je pa vršila velika plesna veselica, o kateri pa ne morem povedati, kako da je kaj izpadla, ker me ni bilo zraven, pač pa upam, da je bilo vse prav dobro. Tako približno se je vršila slavnost katoliških društev iz obiške države, in vse navzoče prerodila s pravim duhom, da bomo vsi šil skupno na delo za večjo katoliško misel med ameriškimi Slovenci. J. Z.

navzoči burno ploskali.

Zvečer se je pa vršila velika plesna veselica, o kateri pa ne morem povedati, kako da je kaj izpadla, ker me ni bilo zraven, pač pa upam, da je bilo vse prav dobro.

Tako približno se je vršila slavnost katoliških društev iz obiške države, in vse navzoče prerodila s pravim duhom, da bomo vsi šil skupno na delo za večjo katoliško misel med ameriškimi Slovenci. J. Z.

RAZNE VESTI IZ SLOVENIJE

Orjaška redkev. — Na vrtu gospe Šarlove v Gornjem gradu je zrastle skoraj 2 kg težka polletna sočna redkev.

Mariborski carinski škandal se nenavadno hitro razvija in je pričakovati že v bližnji bodočnosti novih senzacionalnih odkritij. V nastavljenem mreže se je vjelo še več drugih drznih tihotapcev.

Himen. — Poštovni upravitelj na Bledu g. Viktor Treven se je poročil s pošto uradnico gospodnico Frančiško Škerlovnikovo.

Pretep med fanti. — V gostilni Janeza Jamnika na Vrbovcih št. 6 pri Kozarjih, sta brez povoda napadla brata Al. in J. Zdešar Avguščina Vrhovca, posestnikovega sina iz Vrhovca in ga telesno poškodovala. Poleg tega sta mu raztrgala v pretepu obleko, napadeni pa tudi pogreša zlat prstan.

Prvi sneg je v noči na 16. oktobra sredi ostre burje pobelil planine in pobočja marsikod na Štajerskem, posebno vzdolž Save od Zidanega mosta dalje. Pobelil je tudi Zagreb, ki je s tem doživel zarana senzacijo. Kajti tako rano v Zagrebu že 45 let ni snežilo.

Umrl je Josip Clensek, odv. pisarnovodja v pok. v starosti 50 let.

V javni bolnici v Celju je umrla po kratkem a hudem trpljenju tamošnja usmiljenka sestra Verena Vertačnikova. Vzela jo je jetika. Bila je stara še le 37 let. Sestra Verena je bila zelo marljiva in požrtvovalna usmiljenka.

Močan sunek z nožem v hrbet je dobil Peter Dermovšek iz Kotredaže, rudar na zapadnem okrožju. Mož se prav nič ne spominja, kdo bi bil krivec.

Za slovenski Korotan. — Povodom žalostnega petletnega spomina na koroški plebiscit se je vršila v Žužembergu veličastna manifestacija vseh tukajšnjih kulturnih društev.

V FOREST CITY, PA.

se dobe

„DRUŽINSKE PRATIKE“

pri Mrs. A. Gerchman, ki je zastopnica A. S.

Istotako se dobe pri njej molitveniki, božične in druge razglednice ter še veliko drugih reči za lepa božična darila.

Razni podatki in pojasnila.

IZTIRJANJE NEPLAČILNIH MEZD.

Dokler gre delo gladko naprej in ne nastanejo nesporazumljenja, je prav lahko razumljivo, da delavec utegne smatrati pravna vprašanja kot sitnarijo. Ali čim nastane težava, on hoče vedeti, da li je pravica na njegovi strani. Utegne nastati spor radi slabo izvršenega dela, radi razbitega ali zgubljenega orodja, radi časa, odzvetega od dela, radi števila delavnih ur ali radi delavčeve nezadovoljnosti s takim delom. V vsakem slučaju treba določiti, kake pravice imata obe stranki. Nekateri izmed problemov so:

1. Ali mora delavec plačati za material, ki ga je pokvaril vsled nemarnosti?

2. Kako odpoved mora dati delavec ali delodajalec, predno se pogodba razveljavi.

3. V koliko sme delavec biti nepokoren ukazom delodajalec?

Nemogoče je dajati točen odgovor na ta vprašanja. Vse je odvisno od ugovora med strankami in lokalnih razmer. Dostikrat

mora delavec plačati za razbite stvari. V mnogih slučajih ni treba nikake odpovedi oziroma naznanila, da hoče ena izmed strank končati pogodbo. Ali večinoma mora delodajalec, ako odpusti svojega delojemalca brez prejšnje odpovedi, pokazati razlog, zakaj je to storil, ali pa plačati delavca za ostali del časa, do katerega je bil najet. V splošnem tudi velja pravilo, da, ako delojemalac pusti svojo službo brez prejšnje odpovedi, ne more dobiti polne plače, dasi v nekaterih slučajih on more dobiti plačo za čas, kolikor je delal.

Ti primeri pokazujejo, kako važno je, da se iz samega začetka dobro razumejo pogoji, pod katerimi kdo dela. Nemogoče bi bilo v članku odgovoriti na vsa taka vprašanja. Primeren korak je vprašati kompetentnega pravnika ali društvo za brezplačno pravno pomoč (legal aid society), da objasni delavske zakone in zakone o mezdni tirjatvah, ki se nanašajo na dotični slučaj.

Kaj pa je storiti, ako delodajalec ne plača mezde? Ako je krivda na strani delavca, je malo kar se da storiti. Ako pa je krivda na strani delojemalca, ima delavec razna sredstva na razpolago, da si zagotovi plačilo. Prvi primerni korak je iti k delodajalcu tirjat denar in, ako moče plačati, vprašati za razlog. Dostikrat se godi, da

se v osebnem razgovoru nesporazumljenja poravnajo in delojemalac dobi kar mu gre. Mnogi delavci mislijo, da je to potrata časa in nedostojanstveno. Morda je to res, ali na vsezadnje je vendar boljše, da se spor po mogočnosti poravna takoj. Zamuda, stroški in zguba časa, ki sledijo, ako se dolg iztirja potom sodišča, so stvari, ki jih je treba pomisliti in ki govorijo v prid hitri poravnavi.

Ako pa osebno tirjanje ne prinese plačila, treba potem storiti nadaljne korake. Način je odvisen v glavnem od zakonov dotične države. V nekaterih državah zakon določa kazen za delodajalca, ki ne plača mezde po gotovem času. V drugih državah obstojajo razsodišča, mirovna sodišča in bagatelna sodišča, kjer se spori glede mezde obravnavajo hitro, brez velikih stroškov in zadovoljivo. V drugih državah imajo delovni poverjeniki (Labor Commissioners) oblast poravnati take spore. Zopet v drugih državah treba se obrniti na redno civilno sodišče.

Prvi problem za prizadetega delavca je torej, da najde, kakšen zakon velja v njegovi državi oziroma mestu in kam naj se moč mu to pove. Ali, kakor rečeno, naj obrne. Odvetniki ali društvo za pravno pomoč je, da človek poprej poskusi priti mirnim putem do plačila.

Radi primera hočemo tu navesti nekatere države in omeniti, da li velja v isti kak posebni zakon glede iztirjanja mezd, da li tam obstoja kaka posebna državna oblast, ki pomaga delavcu iztirjati dolžno mu mezdno, in kam naj se prizadeti delavec lahko obrne za brezplačno informacijo. Sploh naj se delavec zanaša le na nasvet odvetnika, oziroma pravne organizacije, ki pozna pravni lek v dotični državi.

California. Ima poseben zakon glede iztirjanja mezd. Obstoja tudi posebna državna oblast — State Labor Commissioner — ki pomaga pri iztirjanju. Za brezplačne informacije treba se obrniti na isto ali pa na društvo za pravno pomoč (Legal Aid Societies) v San Francisco, Long Beach, San Diego in Los Angeles.

Connecticut. Po tamošnjem državnem zakonu se neplačilo mezd smatra v nekaterih slučajih kot zločin. Društva za pravno pomoč sta v Bridgeportu in Hartfordu.

Illinois. V nekaterih slučajih zakon določa globo, ako delodajalec ne plača mezde; tudi odvetniški stroški za iztirjanje mezd so po zakonu urejeni. Društvo za pravno pomoč je v Chicago in v večini drugih mest.

Michigan. Tu ni posebnih zakonov in posebnih državnih oblasti v tem pogledu. Informacije se lahko dobijo od društev za

pravno pomoč v Detroitu, Grand Rapids, Lansing in Fontiac.

Minnesota. Tirjatve pod \$75 se lahko predložijo posebnemu spravnomu sodišču (Conciliation Court). Društva za pravno pomoč so v Duluthu, St. Paul in Minneapolis.

Missouri. Ni posebnih zakonov. Državni Commissioner lahko nastopa kot razsodnik, ali on ne more izsiliti izvrševanja svojih razsodb. Društva za pravno pomoč sta v St. Louis in Kansas City.

New Jersey. Ni posebnih zakonov, ni posebne državne oblasti v tem pogledu. — Društva za pravno pomoč so v Hoboken, Jersey City in Newark.

New York. Zakon vpravičuje kriminalno postopanje, ko je pravda končala in se je poskusilo dobiti denar potom civilno-pravnega postopanja. Društva za pravno pomoč se nahajajo v sledečih mestih: Albany, Buffalo, New York, Brooklyn, Schenectadp in Yonkers.

Pennsylvania. Ni posebnih zakonov v tem pogledu. Društva za pravno pomoč so v Philadelphia, Pittsburgh, Reading, Scranton, Wilkesbarre in Harrisburg.

Wisconsin. Zakoni označujejo neplačilo mezd v nekaterih slučajih kot kazenski prestopke. Društvo za pravno pomoč se nahaja v Milwaukee. L.L.I.S.

ŽENSKI SVET

PRISSELJEVANJE ŽEN IN OTROK AMER. DRŽAVLJANOV V AMERIKO.

Ako je kdo postal državljani po dnevu 22. septembra 1922. je njegova tujerodna žena ostala inozemka, razun v slučaju, da ji je bilo podeljeno državljanstvo sled njene lastne prošnje za naturalizacijo. Ako žena živi v inozemstvu in želi priti v Združene države, ima pravico priti v Združene države kot priseljenka izven kvote. Isto velja za tujerodno žensko, živečo v inozemstvu, ki se je poročila z ameriškim državljanom po 22. septembrom 1922. Za prihod takih žena, morajo možje, ki so ameriški državljanji izpolniti posebno tiskovino in jo poslati v Washington s prošnjo, da se njegovi ženi prizna pravica do prihoda izven kvote.

Število žensk, ki so radi poroke z ameriškim državljanom upravljene priti izven kvote, je pa precej omejeno, in to vsled stališča, ki ga naturalizacijski urad zavzema glede naturalizacije inozemcev, imajočih družino v starem kraju.

Niso pa vse tujerodne žene ameriških državljanov priseljenke izven kvote. Tujerodna ženska, ki se je poročila z ameriškim državljanom pred dnem 22. septembra 1922, je avtomatično postala državljanka, tudi če je živela v inozemstvu in ima zato pravico do ameriškega potnega lista. Ako taka živi v inozemstvu in želi priti v Združene države, naj njen mož pošlje uradu za potne liste v državnem departamentu svoje državljanstvo spričevalo in poročni list s prošnjo, da se ji izda potni list. Državni tajnik nato odredi konzulu, da ji izda potni list proti primernemu izkazilu o identiteti.

Kar se tiče priselitve otrok naturaliziranega Amerikanca, treba sledeče povdariti. Zakon razlikuje med otroki, rojenimi v inozemstvu pred očetovo naturalizacijo in onimi, ki so bili rojeni v inozemstvu po očetovi naturalizaciji. Otroci rojeni v inozemstvu pred očetovo naturalizacijo se smatrajo za inozemce, dokler se ne nastanijo

v Ameriki. Ako taki otroci nimajo še 18 let in niso poročeni, smejo priti v Ameriko kot priseljenki izven kvote. Ako imajo več kot 18 let ali manj 21, imajo prednost v okvirju kvote.

KAJ JE "MERCERIZED COTTON?"

Mnoge gospodinje ne vedo razlikovati med takozvanimi "merceriziranimi bombaževinami" (mercerized cotton goods) in onimi tkaninami, katere se bliščijo, ker so obdelane z nekimi kisleževimi zmesmi. "Paper cambric" je primer blaga z bleskom vsled kleja (paste). Umetna svila ali "rayon" je bolj bliščeečo blago kot obe imenovani tkanini, je torej nekaj drugega kot mercerizirana bombaževina.

Pred mnogimi leti je John Mercer, po katerem se proces imenuje, odkril, da ako se bombažovo predivo ali blago za kratek čas vstavlja v močne raztopine luga in potem opere, neutralizira in posuši, isto postane jako močnejše. V zadnjih letih pa so iznašli, da ako se ta proces pravilno regulira, tkanina ne postane le močnejša, marveč zadobi večji lesk. Mercerizacija torej prispeva ne le k trpežnosti, marveč tudi k lepoti bombaževine. Danes se prodaje mnogo vrst bombaževih tkanin, v katerih je vse blago močnejše in bolj bliščeečo kot navadna bombaževina ali pa v katere je vpleteno bliščeečo mercerizirano predivo v obliki podolgaštih ali križastih prog in drugih podob. Nekateri izmed najbolj znanih merceriziranih tkanin so: batiste, mull, cotton damask, cotton foulard, sateen, venetian in cotton poplin. Vsaka izmed teh tkanin je dobra za nekatere svrhe; tako se na pr. fine in jako tenke mercerizirane bombaževine, kot je batiste, vprašljivo za spodnja oblačila in za dečje obleke, dočim težje tkanine služijo za podlogo (lining) ali pa za hišne potrebe.

— Calcutta, Indija. — Tukaj so našli tajno izdelovalnico bomb. Aretirali so 11 domačinov, ki so jih izdelovali.

GOSPODINJSTVO.

Pranje finih čipk. — Kadar peremo prav fine čipke in hočemo da postanejo nekoliko trde, primešajmo milnici (žajfenci) malo sladkorja in dosežen je zaželjen uspeh.

Da obdrži svila pri pranju prvotno barvo, kani v vodo par kapljic limonovega soka. Bela svila ne porumeni pri pranju, ako pridenemo vodi malo belega jesija.

Madeži s klavirskih tipk se lepo očistijo s špiritom.

Pletene stole ni prav lahko umivati, ker postanejo navadno motni. To pa radi prahu, ki se je nabral v koticah in se je z vodo razmazal. Zato je treba najprej izbristati in iz vseh koticov izkrtati prah. Potem jih pa umij z vodo, v kateri si raztopila malo soli. Ko se stoli posuše, bodo prav lepo čisti in svetli.

KUHINJA.

Napolnjena (p. d. nafilana) koleraba. — Glavice (srednje debele kolerabe) olupimo, odrežemo pokrovček, previdno izdobljemo glavice in jih skuhamo s pokrovčki vred v slani vodi, da so napol mehke. Nato jih napolnimo s sledečim nadevom: en četrt funta svinjskega mesa, en četrt funta telečjega mesa, 1 srednje debelo čebulo, primerno osolite, malo popoprajte, v vsako kolerabico en dišeči klinček 2 žlici naribane kruha, 2 žlici surovega masla in pa nekoliko zrezljane prekajene slanine. Ko s tem napolnite glavice, privežite pokrovček, katerega ste izkrožili iz kolerabe predno ste jo zdolbili z nitjo, tako, da bo glavica, ko je napolnjena popolnoma zaprta. Položite glavice drugo poleg druge v kozico, zalijte jo z gorko juho, kateri pridenite še košček surovega masla in kuhajte toliko časa, da postanejo glavice popolnoma mehke. Kadar so mehke jih položite v skledo in zalijte z juho, v katero ste preje vmešali rumenjaki. Taka napolnjena koleraba, ako pravilno narejena po določenem receptu slovi za najboljšo jed.

Česplje ohraniš zelo dolgo sveže tako-le: Lepe zrele in razpokane sive obrisi in jih naloži v kozarec. Dobro ga zapri, da ne prodre zrak do sadja. Izkopljivi dva čevlja globoko jama in zakoplji v nje glaze, v katere si naložila česplje. O Božiču ali Velikonoci, kadar hočeš boš imela sveže česplje.

kakor bi jih ravno kar nabrala z drevesa. Med slive vložji jesepi tudi malo zelenega listja; ki se tudi prav lepo ohrani. Pazi, da je kozarec, sadje in listje docela suho, drugače bi začelo gniti.

RAZGOVORI.

Vprašanja:

1. Kaj je vzrok, da imam vsako zimo lišaj po obrazu? S čim bi ga odpravila? — Catherine C.

2. Kaj bi pomagalo, da bi mi ne izpadali lasje in obrvi? — Jennie P.

Odgovori:

1. Catherine C.: — Lišaj ni kožna bolezen, zato ni treba zdraviti kože, nego je navadno le posledica prehlada. Kakor udari prehlajenje nekaterim na oči ali na uho, tako se pozna drugemu na koži. Po zimi se zlasti varuje prehlada in pazite, da ne boste zaprti. Umivajte pa se z vodo, kateri primešate nekoliko špirta in mila.

Druga čitateljica pa svetuje iz lastne izkušnje, da pomaga proti lišaju beljak. Ko je zadnjič imela lišajasto polt, si je po nasvetu neke zdravnice namazala z njim in kmalu ji je izginilo. V kozarec ubijte beljak, pa ga pokritega lahko imate cel teden. Vsak večer se namažite z njim.

2. Jennie P.: — Skrbeti morate, da si odpravite prhljaj. Izpadanje las je često tudi posledica nervoznosti. Zato si oobenem tudi lečite živce.

2. Las ne umivajte prepogosto; mnogi trdijo iz lastne izkušnje, da povzročajo prepogosto umivanje las plešo in predčasno osivelost. Na tri mesece enkrat zadostuje po mojem mnenju. Bolj nego vode potrebujejo lasje kot vsaka živa stvar svetlobe in zraka. Razpustite si jih slednje jutro in slednji večer in pustite jih razpuščene po ramah vsaj četrt ure, da prodre med nje zrak in svetloba. Nato jih polagoma krtačite in sicer po dolgem; ne samo, da odstranite prah in prhljaj, ampak tudi zato, da se po lanih čevčicah (lasje so namreč votli) razpetje in raz-

delj oljnata snov, ki jim daje življenje. Lasje se hranijo s to snovjo, ki jo absorbirajo iz lasišča. Ako izločuje slednje mnogo ali celo preveč masti, jih je treba negovati drugače, nego če je izločevanje masčobe normalno ali pomanjkljivo. Mastne lasje je treba pogosteje umivati, najbolje z vročo milnico; večkratnemu izpiranju z mlačno vodo sledi poliv z mrzlo vodo, pomešano s kisom. Ako koža izločuje obilo masti, svetujemo, naj se lasišče večkrat masira s preparati, ki imajo za osnovo alkohol, chinin; priporočljiv je tudi bayrum. Nikdar pa ne smemo masirati lasišča s čistim alkoholom ali s kolinsko vodo. Nerazredeni alkohol uniči pigment, to je lasno barvilo in vsled tega lasje osive.

Ako pa je izločevanje masti nezadostno, so lasje suhi, trdi, sršati in tedaj je škodljivo pogosto umivanje las, ker se s tem odstrani še tista mast. V tem slučaju se lasišče namaže s kakim mastnim preparatom, kakor so: vazelin, petrolin, brilantini krtačijo, da se masčoba enakomerno razmaže. Izogibajte se raznih šampoingov, katerih osnova je po večini soda ali pepelika. Blondinkam se priporoča izpiranje las z močnim kameličnim čajem ali z fraali olje—Macassar. Nato se lasje skrbno sperje z novo vodo. Temnalosim pa svetujemo izpirati jih s čajem iz bršljanovih listov in zelene orehove lupine in sicer skuhati na 1 liter vode 5 orehovit lupin in enako teže bršljanovih listov.

Severjeva.

LOUIS STRITAR

se priporoča rojakom, ki so občila premoga, katerega pripiljam na dom. Prevažam polična ob času selitev in vse se spada v to stroko.

Pokličite me po telefonu!

2018 W. 21st Place

CHICAGO, ILL.

Phone: Roosevelt 3221

ŠIRITE "AMER. SLOVENCA." Phone: Roosevelt 3221

CVETLICE

so izraz vsega, žalosti in veselja. — Za praznike ne razveselite svojih dragih z nobeno stvarjo bolj, kot z lepimi svežimi, duhtečimi cvetlicami.

Ko Vaš prijatelj(ica) leži bolan(a), nesite mu (ji) šop svežih cvetic in razveselite ga (jo). Ob rojstvu, ob boleznih, ob praznikih, ob posebnih dneh veselja, je cvetlica ona stvar, ki izrazi najbolj Vaša srčna čutila.

Kadarkoli rabite sveže ali umetne cvetlice, pridite k Vašemu domačemu cvetličarju, ki Vam bo najbolje postregel. Pri nas dobitve vedno najlepše krizanteme, gartrože, nagelje in Sweet Peas".

Frank Jindrich

CVETLIČAR

2127 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

Phone: Canal 1787

Našim vlagateljem, klientom in prijateljem

PRISRČNO vabimo Vas, Vaše družine in Vaše prijatelje, da se udeležite NAŠE DESETLETNE PARTIJE, ki se prične 16. novembra in se konča 16. januarja.

To bo največji dogodek v zgodovini te banke in mi hočemo, da ob tej posebni priliki pridete med nas in se počutite dobrodošle!

Tekom tega izvanrednega slavlja bomo razpisali PET KRASNIH AVTOMOBILOV ZA PET OSEB IN MNOGO DRUGIH KRASNIH NAGRAD.

DAROVI ZA VSAKEGA VLAGATELJA

Na dalje bo vsakdo, ki bo otvoril nov ekonte prejel iznenadljiv paket.

Zato gotovo pridite v našo banko v času obhajanja naše desetletnice, da dobite spominek na to priliko.

Pripeljite Vaše sorodnike in prijatelje. Mi bomo gledali za Vas in Vas pričakovali, ker imamo DAROVE ZA VSAKEGA.

Metropolitan State Bank

2201 West 22nd Street, Chicago

A BANK FOR ALL THE PEOPLE

DRUŠTVO SV. DRUŽINE (Holy Family Society)

št. 1. D. D. D. Joliet, Illinois. Ustanovljeno 2. nov. 1914. Geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse." Odbor za leto 1925. Predsednik George Stonich Podpredsed. John Kramaric Tajnik Paul J. Laurich. Zapisnikar Frank Videc Blagajnik Jos. Gršič Reditelj Martin Bluth Nadzorniki: Frank Vranichar, Joseph Ancel, Louis Martincič.

Društvo šteje 507 članov in članic ter 282 otrok. Za 50c na mesec se plača v slučaju bolezni \$1.00 bolniške podpore na vsak delavni dan. Od ustanovitve do sedaj se je izplačalo \$14,495.00 bolniške pore.

Dne 1. julija 1925 se je nahajalo v blagajni \$4906.22. Rojaki pristopite v naše veliko društvo, kjer se lahko zavarujete za posmrtnino in bolniško podporo.

Društvo plača \$1.00 nagrade za vsakega novega člana, kakor tudi Družba sv. Družine plača \$1.00 nagrade; torej \$2.00 za vsakega novega kandidata, ki ga pridobite v društvu. Naš Mladinski oddelek vam nudi lepo priliko, da zavarujete svoje otroke. Ta oddelek raste od dne do dne in bode v kratkem eden izmed najmočnejših. Za vsa nadaljna pojasnila obrnite se na odbor: Predsednik: Geo. Stonich 815 N. Chicago St.; tajnik Paul J. Laurich, 512 N. Broadway; blagajnik: Joseph Geršič, 401 Hutchinson St. Vsi v Jolietu, Ill.

MR. S. D. TELSER, predsednik HANKAN JEWELRY COMPANY

Samo deset dni—Posebnost za Vas—

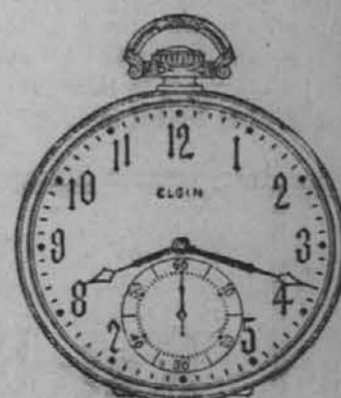
Mi imamo nekaj posebnega za Vas in sicer ure jamčene 25 let, zeleno zlato, s 17. dragimi kamni, ELGIN — navadna cena \$40.00, sedaj samo

\$28.75

Samo deset dni

25 let jamčeno, 17 draguljev. Navadna cena \$40.00, sedaj samo

\$28.75

Poleg tega imamo veliko izbiro raznovrstne zlatnine za božična darila. Pridite in oglejte si.—Zberete lahko takoj in le nekoliko plačate, mi Vam shranimo do Božiča. — Na lahke obroke in proti gotovemu plačilu po najnižjih cenah.

NAŠE CENE SO UGODNEJŠE KAKOR KJERKOLI V MESTU.

Ne kupite preje dokler si niste ogledali naše bogate zaloge in dokler se niste prepričali, da so najnižje v mestu. Naše blago je garantirano. Ze 12 let na tem prostoru z velikim vapehi.

HANKAN JEWELRY COMPANY Inc.

2209 WEST 22nd STREET,

Phone: Canal 5496

CHICAGO, ILL.

Dvoje vrat zapadno od Metropolitan State Banke.

GLADIATORJI

Zgodbinski roman iz leta 70. po Kristusu. —
Angleški pisatelj G. J. Whyte Melville. Prevod Paulus.

"Hči Manahemova! Tisti dan, ko se boš še enkrat drznila izgovoriti to prepevedano ime, naj ti zatemni tvoje oči, naj ti otrpnejo tvoji udje in tvoje srce naj ti zamre v prsih. — da boš vzeta iz življenja v svojem grehu, da boš odpadla kakor posušena veja od debela tvojega rodu, da boš razpadla v prah in izgnila kakor voda, razlita v pesek, — in tvoje ime naj bo za večno izbrisano iz vrst Judovih hčera in izmed otrok tvoje očetovske hiše!"

Strahotna je bila njegova divjost, pa ni se ga ustrašila. Marsikatera ženska bi bila v grozi zbežala izpred njegovega obličja, ali pa bi se bila vrgla na kolena pred njega in ga s solzami in jokom prosila usmiljenja. — Mariamna mu je nepremično gledala v obraz in tiha žalost ji je stopila na lice, ki ga je zadelo v živo in razburilo do skrajnosti.

"Oče," mu je mehko rekla, "ničesar se ne bojim na tem svetu! Ubij me, pa ne preklinjaj me!"

Spomin na njena mladostna leta, spomin na njeno mater, njena vdarna ožornost, zavest, da ji dela krivico, — vse to ga je gnalo do blaznosti.

"Ubijem te naj?" je ponavljal s stisnjenimi zobmi. "Pri kosteh Manahemovih, pri glavi velikega duhovnika, pri tenipelskem zastoru se ti zaklinjam — da, če še enkrat izgovoriš to proketo ime, te ubijem z lastno svojo roko!"

Za hčer Judovo to ni bila prazna groznja. Tak fanatizem ni bil nepoznan pri strogih sektah judovskih in ljudstvo takih žrtev v svojem pretiranem verskem navdušenju nikakor ni obsojalo. Saj so Judje slavili zgodbo o Jefteju in njegovi hčerki kot zgled svete in plemenite pokorščine, ne pa kot svarilen opomin prenegljenih priseg.

Začudena bolj ko prestrašena je pogledala vanj z užaljenimi, očitajočimi očmi, da ga je v srce zabilelo.

"Oče," je vzkliknila, "saj ne misliš tega resno? — Prekliči svoje krute besede! — Ali nisem tvoja hči? — Oče, oče! Ljubil si me, ko sem bila še majhen otrok!"

In pomirila se je njegova divjost, potegnil jo je k sebi in ji je govoril v mehkih, ljubečih besedah kakor nekdanj.

"Ti si Manahemova hči, hči Judova si! Ne spodobi se za tebe, da bi občevala s sovražniki ljudstva in tvojega očeta! — Tista dva človeka sta se izrekla za pogubne nauke nazarejcev, ki se imenujejo kristjani. Zato sta ostudnost v naših očeh in iztrebiti ju je treba iz našega ljudstva. — Mariamna, ako jaz morem prenesti, da pogine moj brat, ne bo pretežko za tebe, da se odpoveš tistemu — tujcu. Ne misli, da je moje srce do jedra trdo kakor jeklo, ker opažam, da sem tolikokrat resen in osoren s teboj! Ljudje, ki so prevzeli dolžnost, da branijo Jeruzalem pred pogani, se morajo odvaditi človeškim čuvstvom, kakor se mora otrok odvaditi materinemu mleku. Povem ti, dekle, ne štedil bi življenja vseh svojih sorodnikov, če bi šlo le samo za eno uro svobode Svetega mesta! — Mariamna, ljubim te, ljubim bolj nego si misliš — saj nimam druga ko tebe —, pa če bi moral misliti, da izdajaš domovino in vero — ne govorim v jezi! — četudi si moje meso in moja kri, zagrebel bi ti lastni svoj meč v srce!"

Če bi bile Eleazarjeve oči govorile isto ko njegove besede, bi bila Mariamna na to grozljivo priznala, da je kristjanka tudi ona, in bi bila pogumno vzela nase tudi najhujše.

Toda na upadlem očetovem licu je brala težko skrb, ožono nežnost v njegovih očeh, ki je vzdramila globočine njenega sočutja, ki je potopila vsa druga čuvstva v eno veliko čuvstvo usmiljenja do tega strastnega, odločnega in obupnega starega moža. V svoji nežni skrbi za dušno trpljenje in za pobitost njega, ki je bil sicer tako zelo samozavesten in neuklonljiv, je pozabila za trenutek celo na Eskino nevarnost. Tesneje se ga je oklenila, molče je položila svojo roko v njegovo.

Ljubeče jo je pogledal.
"Ostani pri meni za trenutek, Mariamna!" ji je dejal. "Ti in jaz, oba sva osamljena, tako sama na svetu!"

Pokril si je obraz z rokami in obsedel nepremično, zatopljen v mračne misli, ki se jih ni drznila motiti.

Tako sta presedela tožne ure tistega dolgega, vročega sobotnega dne. Kadarkoli se je zgenila, je dvignil glavo in je pomignil, naj še ostane. Mučen je bil zanjo položaj, pa ni ga hotela žaliti.

Čas pa je bežal in sence so rastle in večerni vetrič je zapihal.

In slutila je, da vsak trenutek prinaša Eski bliže in bliže kruto smrt. — Toliko je razumela iz očetovega pripovedovanja.

Toda čimbolj se je bližala Eski nevarnost, tembolj je rastle Mariamni odločnost in neuklonljiva volja, prirjena vsemu njenemu rodu — in sklenila je, da ga mora rešiti.

Načrt za načrtom ji je šinil skozi vročo glavo, ko je sedela pri očetu. Bala se je, da bi se kje ne izdala s kako nepremišljeno besedo ali kretnjo, mu vzbudila sum in si onemogočila beg.

Izmed vseh načrtov se ji je edino eden zdel primeren in ta je stavil njej, ženski, naravnost nepremagljive zapreke.

Da je Eska varen vsaj do jutra, to je vedela. Na sobotni dan niso izvrševali smrtnih obsodbe in četudi se je sobota računala le do solnčnega zapada, se ni bilo bati, da bodo v mraku peljali hudodelca na morišče. Imela je torej še celo noč pred seboj za svoje namene.

Toda oče gotovo ne bo zapustil hiše v soboto in ostati je morala pod njegovim nadzorstvom do noči. Po noči pa, tako je sklenila, bo pobegnila po tajnem podzemeljskem rovu, ki je po njem tudi Kalha prišel v rimski tabor, bo poiskala Tita in mu ponudila, da popelje njegovo vojsko po rovu v mesto, in bo kot plačilo za svoje izdajstvo zahtevala takojšnji napad na Jeruzalem in rešitev strica in Eske.

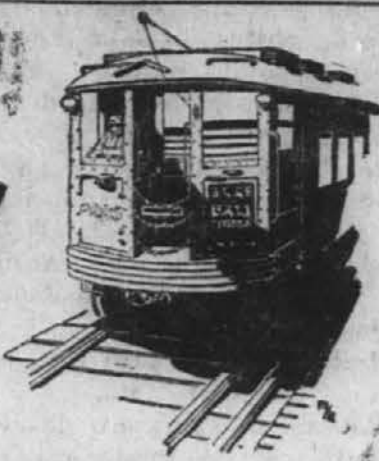
Nevedno, neizkušeno dekle je bila in niti na misel ji ni prišlo, da bi utegnil Tit dvomiti o njeni odkritosti in odbiti njej predlog, češ, da hoče speljati vojsko v zasedo. Edina težava, na katero je mislila, je bil njen pobeg iz mesta. Če le srečno pride v tabor, bodo njene solze in prošnje — o tem ni dvomila za trenutek — potegnile celo vojsko za sabo, — in naj se zgodi z njo kar se hoče, Eska bo rešen.

* Judje, in tudi Rimljani, so računali dan od enega solnčnega zapada do drugega.

— Marion, III. — V trgovskem delu mesta je izbruhnil ogenj, ki je uničil skoro cel blok. Škoda je cenjena na 100 tisoč dolarjev. Kako je ogenj nastal, se ni moglo dognati.

ŠIRITE "AMER. SLOVENCA."

Take the "L"!

Potujte z malimi stroški.

\$1.25

Vozite se kakor daleč in kamorkoli hočete za \$1.25 skozi celi teden—vi ali vaša družina lahko rabi tedenski listek. Videli boste, kako malo boste porabili za vožnjo.

Ako greste na delo ali zabavo, vedno vzemite "L" za svojo varnost in udobnost; ker ne zamudite prav nič časa poleg tega pa še denar prihranite. Peljate se kolikrat in kako daleč se hočete za \$1.25 na teden. Primerjajte to svoto z ono, ki bi jo porabili ako nimate tedenskega listka.

Chicago - Evanston - Niles Center Pass \$2.00. Dobi se na vseh "L" postajah.

Tedenski listek za "L" je za vašo udobnost; poslušajte se ga vedno. Navadite se na to, da boste kupili vsaki ponedeljek za ves teden, da si pripravite denar.

CHICAGO RAPID TRANSIT

DOMAČA TRGOVINA ZA DOMAČE POTREBŠČINE

DOMOLJUBNO

ravna, kdor podpira trgovine v domači sosesčini. — Ako podpirate trgovce v domači sosesčini, podpirate one, ki pomagajo dvigati vašo sosesčino bodisi v veljavni posestev in drugače.

ZA DOBRO POHIŠTVO

se obrnite vedno na najzanesljivejšo trgovino pohištva v domači sosesčini. Pri podpisani trgovini lahko kupite vaše pohištvo in druge raznoterosti, ki jih rabite za vaš dom najceneje za gotovi denar ali pa na jako lahka mesečna odplačila. — V naši trgovini dobite vse, kar rabite za vaš dom. — Pridite in prepričajte se.

J. L. Telser

Furniture & Housefurnishings, Fonografe in Radio

2107-11 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Phones: Canal 6138 Roosevelt 2107 Ustanovljeno 1912

Phone: Roosevelt 8840.

ANTON TOMAZIN

1903 West 22nd St., Chicago, Ill.

Priporoča svojo trgovino s slaščicami, smodkami in cigaretami. V zalogi imam tudi MEHKO PIJACO, vsakovrstne igrače za otroke, angleške povestne knjige in razne drobnarije. — Najpopolnejša izbira VOŠČILNIH KART od 1c do 50c.

— Pridite in prepričajte se! —

NAJBOLJ UDOBNE

so danes električne stvari, kot posode za gretje čaja, kave, mleka itd. — Kako udobno je peglati z železom, katerega greje elektrika!

Ali ga imate v vaši hiši?

zato

ker so praktični in udobni, so taki predmeti tudi najboljši darovi ob priliki godov, porok, zlasti pa za božične praznike. — Pridite in kupite darove za božične praznike pri nas!

Fidelity Electric Co.

2049 West 22d Street, Chicago, Ill.

PISANO POLJE

J. M. Trunk.

Vse jim je napoti.

Prosveta prinaša v svoji 246 številki razpravo pod naslovom: "Klerus in delavci." Nedavno od tega sva imela z urednikom, g. Molekom, precej debatiranja o varnostnih napravah v zaščite delavstva. Take je najprej zahteval od mene, potem od cerkve, in ko sem mu stvar vendar malo razjasnil, je zahteval od cerkve, da mora prokleti kapitalizem. Samo strast mora trditi, da se cerkev ni brigala za upravljene delavske težnje. Prosveta sama omenja papeža Leona XIII.

V omenjenem članku poroča o "socialnih solah," "delavskih dnevih," "kongresih" in pravi: "V zadnjem času se trudijo klerikalci na vse pretege, da popolnoma uprežejo v svoj voz delavstvo." Prosveta rada poudari potrebo pouka med delavci, in po pravici. Seve, ako ta pouk slučajno nima pečata socialistične ideologije, ne najde milosti pri rdeči gospodi. Grom in žveplo naj bi bruhalo in priporočali razredno materialistično evolucijo, ako ne, hočejo samo delavstvo upreči v svoj voz. Če pa vendar kaplani "zelo navdušeno in bojovito govore proti "paganskemu" in "liberalnemu," "materialističnemu" kapitalizmu," potem rdečkarjem zopet ni prav, in trdijo, da uporabljajo samo taktična sredstva za pridobitev delavcev na svojo stran.

Kakor kažejo citati, je članek posnet po nekem nemškem izvorniku. Izjava škofa Henle? v Regensburgu je iztrgana iz konteksta. Enako je tudi s citati papeža Leona XIII. Kar piše papež o lastninski pravici, namreč: "Pri vseh poskusih za odpomoč sedanje socialne bede moramo ohraniti načelo, da je privatna lastnina sveta in nedotakljiva," je iz moralnega stališča popolnoma pravilno, a povsem zgrešen je člankarjev zaključek, "da je s tem dobila kapitalistična nagrabljena lastnina svoj papeški blagoslov." Krivično ugrabljene lastnine papež nikakor ne "blagoslavlja," še manj zagovarja, pač pa pravico privatno lastnino. Te imajo precej tudi najradikalnejši socialisti in bi jo hudo branili, ako bi se komu poljubilo, da bi segel po njej.

Pravilno je tudi, kar pravi Leo XIII. delavcem. "Opravljaj popolnoma in zvesto svojo delovno dolžnost, svojim gospodarjem ne škoduj niti na imetju niti na osebi, v obrambi svojih pravic se vzdrži vsakega nasilstva in v nobenem slučaju ne seji upora, ter se ne veži s slabimi ljudmi, ki te navdajajo z varljivimi nadami."

Tudi če bi bila človeška družba kdaj popolnoma zsocializirana po načelih Marksovih, bi taka družba potrebovala za obstanek ta načela, toraj so načela pravilna v vsem obsegu in v vsakem oziru.

Glede "čarljivih nad," naj pa člankar blagovoli vzeti na znanje, kar piše J. Rodica v številki 43 Delavske Slovenije: "... Toda obsojati imamo pravico kot razrednozavedni delavci socialpatriote, tiste voditelje, ki so prisegli miljonski masi, da jo bodo vodili do končne zmage. Obsojati smemo brezobzirno tiste ljudi, ki so trdili, da poznajo trpljenje in gorje delovnega ljudstva. Da, pravico imamo obsojati tiste ljudi, ki so na krmlilu milijonske mase sužnjev OBLJUBLJALI, da povedejo te mase iz suženjstva in prokletstva v svobodo, do zmage resnice in pravice, pa so jih povedli še v večjo bedo in trpljenje. . ."

Malo gorke so, pripoznam, a v bistvu glede obljub in varljivih nad se skoroda strinjata papež Leo XIII. in — komunist J. Rodica.

Komur so drugi samo napoti in na drugih ne pripoznam ničesar dobrega, ta bo kmalu tudi drugim napoti in drugi ne bodo našli nič priporočljivega na njem.

Socialisti hočejo "klerikalcem" naprtiti, da samo uprega delavstvo v svoj voz, pa pridejo koj za njimi njih večerajšnji bratci, zdaj komunisti, in gorko pada na sebične namene voditeljev.

Hudo bo, gosh, da bo hudo.

Duša deluje v človeku skozi telo, to stoji. Glavni sedež tega delovanja so možgani. Govorni elementi, ki bi se radi iznebili duše in jo utajili, so jo hoteli nadomestiti z golimi možgani. O meni n. pr. so pisali in bodo še pisali, "da nimam možganov," da "z možgani znajo misliti" in enake fraze.

Ampak zdaj pride težava. Iz Chicago, dne 28. oktobra 1925, poročajo namreč, da ba je možgani niso edini sedež misli. Tako je izjavil profesor C. Judson Herrick na vseh učilšču v Chicagu.

"Srce, že želodec, govorila (vocal organs), vsak del v človeku od pet do glave, ima svoj delež pri mišljenju," pravi ta profesor. O mnenju se da razpravljati. Hudo bo samo za "možganarje," ker bodo moralni spremeniti fraze, da pišejo n. pr. mesto "Trunk ima prazne možgane" zdaj "Trunk ima prazen želodec ali prazne noge. . ." oni pa bodo imeli "zdrav želodec, zdrave roke, morda celo zdrav repek. . ." in bodo znali pravilno misliti. Kdo misli, g. Molek, rep s pesom, ali pes z repom?!

Bo malo smeha.

Stari Šojc pride lahko še do veljave.

Zarkometer ima starega Šojca, da mu malo pošilozofira. Njegova filozofija glede komunistov mora zadobiti še "kredit," ako res komunisti socialiste spodrinejo, na kar zadnji vrlo močno zidajo.

Phone: Roosevelt 2086

Lincoln Beauty Parlor and Millinery Shop

1900 W. 22nd St., Chicago

Vogal Lincoln in 22. cesti.

Priporoča se v naklonjenost cenjenemu občinstvu. V zalogi ŽENSKE in OTROČJE KLOBUKE po zadnji modi in nizkih cenah.

Najbolje in najceneje kupite vedno v slovenskem

Dry Goods Store JOHN GOTTLIEB

1845 West 22nd St., Chicago, Ill.

SLOVENSKI NOTAR

Izvršuje notarske posle točno, lično in po nizki ceni.

Se Vam toplo priporoča.

Katoliška

Tiskarna

SE PRIPOROČA V NAKLONJENOST

—vsem slovenskim društvom in organizacijam,
—vsem slovenskim trgovcem in obrtnikom,
—za vsakovrstna tiskarska naročila.

—Naročila izdelujemo lično, točno in hitro,
—naše cene so vedno med najnižjimi,
—poizkusite in prepričajte se.

—Naša špecialiteta so zlasti društvena dela,
—društvena pravila, in vse druge tiskovine,
—izvršujemo prestave na angleško in obratno.

KADAR RABITE KAKIH TISKOVIN, PIŠITE VEDNO NAJPRVO NA SVOJO KATOLIŠKO TISKARNO:

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET,

CHICAGO, ILL.